

REINICIEM, PERÒ REINICIEM BÉ

26 juliol 2015

Miquel Manubens

<http://devolucio.cat/reiniciem/>

UNA CONSTITUCIÓ CATALANA DE 1878

Us presentem un treball molt interessant. Es tracta d'un resum constitucional fet "a la moderna" de les Constitucions Catalanes, escrit el 1878.

Sota el títol *LOS FUEROS DE CATALUNYA*, els juristes [Josep Coroleu](#) i [Josep Pella i Forgas](#) van escriure un assaig que recopilava les Constitucions Catalanes de 1283 a 1705 ordenades com una Constitució moderna per capítols temàtics. A més en cada apartat apuntaven, no només en quina Cort s'havia aprovat, sinó que també s'esplaiaven explicant en quins usos o en quina jurisprudència en basaven la redacció de cada capítol.

El podeu llegir [íntegrament](#) al web (826 pàgines).

Segurament aquest resum a ulls d'algú poc coneixedor de la nostra història podrà semblar-li antiquat i deixarà de llegir-lo. Tanmateix, no és la lletra el més important d'aquest resum, sinó l'esperit. La lletra sempre és modificable i adaptable.

Actualment és possible que un petit nucli territorial d'un partit domini la totalitat d'aquest, i després que aquest partit domini la totalitat de l'Assemblea, i és així com alguns països han canviat una monarquia absoluta per una Assemblea absolutista, on una minoria d'un partit d'un territori pot tenir el control absolut de totes les lleis. I li diem democràcia a l'existència de dos partits amb els mateixos funcionaments interns i externs que desemboquen en l'exercici del poder quasi absolut, i que per exemple canvien les lleis de l'ensenyament cada cop que consideren oportú, només pel fet que tenen una majoria absoluta al Parlament.

En els sistemes d'Usatges (*Customs* en anglès) és la gent qui crea les lleis a través dels costums, i després les Corts generalitzen els drets, i finalment el Rei (o el President en el cas de les repúbliques presidencialistes) és l'encarregat de fer-les complir, és el jutge màxim. En el cas anglès la Reina no té cap més atribució ja, que la de llegir el programa del partit guanyador.

Se li diu Antic Règim al vell sistema, mentre que per Nou Règim s'entén aquella organització on el Rei ja només té la representació pública però sense cap poder executiu. Catalunya va fer aquest canvi en les Corts de 1413, 300 anys abans que molts altres països europeus sovint considerats pioners.

El Nou Regim creà la divisió de poders: Executiu, Legislatiu i Judicial. Això funciona amb més o menys èxit a algunes repúbliques occidentals del nord. En el cas espanyol, l'Executiu té un control ferri dels altres dos poders, creant-se així una dictadura amb votacions cada quatre anys, però on mentrestant, cada divendres l'Executiu legisla com li plau.

Si un cop aconseguida la independència ens guiéssim per aquests criteris “moderns”, no estaríem recuperant Catalunya, sinó que estaríem creant una Espanyeta del nord-est amb el territori de les quatre províncies de l’actual Comunitat Autònoma anomenada Catalunya.

Els legisladors catalans no inventaven noves prohibicions ni obligacions com fan contínuament els actuals espanyols i europeus, sinó que bevent dels Usatges, dels Costums, generalitzaven les llibertats a tota la ciutadania. A títol d’exemple algunes d’aquestes Llibertats, de les quals no gaudim totalment ara, eren la inviolabilitat de la llar, i per tant la prohibició de detenir cap català a casa seva, o la prohibició d’embargar el contingut d’una llar, les eines de treball o els medis de transport per part de la hisenda pública. Com haguessin evolucionat aquestes Constitucions en 300 anys? Això és el que ens hem de preguntar, i és aquí on hem d’arribar.

En aquest resum constitucional trobareu ben poques obligacions pels ciutadans. Hi trobareu, per als ciutadans Drets i Llibertats. Trobareu prohibicions, controls i topalls per als governants i administradors. I és així com hem de fer una Constitució Catalana, bevent de les antigues Constitucions, modificant el que calgui, i resumint-les com van fer Josep Coroleu i Josep Pella i Forgas per a facilitar-ne la seva difusió i coneixement. Però sempre que existeixi un dubte, les Constitucions vàlides han de ser les aprovades pels nostres avantpassats, o les seves modificacions, i no unes de noves inventades copiant dels espanyols, com si nosaltres mateixos ens féssim una Nova Planta per a esborrar la pròpia memòria d’un VELL estat amb més de 1.000 anys d’existència i amb una feina constitucional de més de 400 anys.

No sempre és millor el modern respecte de l’antic. I això es fa evident en el cas d’una Constitució moderna de quatre províncies segregades com una entitat nova. Comptant que segons les Constitucions Catalanes la Franja i la Catalunya del nord eren part del Principat, quan Balears i Pitiüses tenien dret a delegats a les Corts Catalanes i quan als valencians se’ls reconeixia el dret a la nacionalitat catalana, nosaltres no podem crear una cosa nova privant dels drets als ciutadans de la resta de la Nació Catalana.

Igualment, retornar a les Constitucions Catalanes, al nostre antic estat, ens habilita d’immediat per a exigir reclamacions dels 300 anys d’ocupació. D’altra manera som nosaltres qui marxem de casa de la mare Espanya.

Tanmateix, per als europeus, no serem un “nou estat” nacionalista i revolucionari (així ens veuen ara) que els pot crear un precedent que ells no volen, sinó que es tractaria simplement del retorn d’un Estat Constitucional que ja existia. Apart d’Escòcia no hi ha cap altre cas dintre de la Unió Europea. Just per això entenen tant bé quan els escocesos parlen de “devolution”.

Les Constitucions Catalanes eren inderogables sense acord de Corts, i per tant si no estan en vigor només és degut que els catalans portem 150 anys creient que Espanya algun cop serà federal i ens reconeixerà els nostres drets nacionals, i és només aquesta amnèsia col·lectiva el que les té adormides.

DESPERTEM, I REINICIEM el nostre sistema: DEVOLUCIÓ

Miquel Manubens